

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 1P/43/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419200492
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Miškovčík
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2019:8419200492.2

Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú Ž. Z.R., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. B. X, XXX XX W. O., zastúpenú procesným opatrovníkom Ú. V., W. B. U. Y. S., dieťa rodičov: matky neb. Q. Z., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX a otca neb. Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, na návrh navrhovateľky - Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. B. X, XXX XX W. O., o ustanovenie poručníka maloletej a o nariadenie neodkladného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

I. Maloletej Ž. Z., nar. XX.XX.XXXX u s t a n o v u j e opatrovníka Q. Z.R., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. B. X, XXX XX W.Š. O., ktorá bude zabezpečovať výchovu maloletej, zastupovať maloletú pri všetkých neodkladných úkonoch a spravovať jej majetok v bežných veciach, a to až do času, kým nebude maloletej právoplatne ustanovený poručník alebo do času, kým sa ustanovený poručník neujme svojej funkcie.

II. Na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej maloletú Ž. Z., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti Q.K. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. B. X, XXX XX W. O..

odôvodnenie:

Odôvodnenie

1. Návrhom osobne podaným na tunajšom súde dňa 28.02.2019 sa Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. B. X, XXX XX W.W. O., sestra maloletej Ž. (ďalej len „navrhovateľka“) domáha vydania rozhodnutia, ktorým by ju súd ustanovil za poručníčku jej maloletej sestry Ž. z dôvodu, že obaja rodičia - zákonní zástupcovia maloletej Ž., zomreli. Spolu s návrhom vo veci samej navrhovateľka podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

2. Podaný návrh navrhovateľka odôvodnila tvrdeniami, že maloletá Ž. pochádza z manželstva rodičov, no matka maloletej zomrela dňa 07.12.2014 a otec dieťaťa zomrel dňa 16.02.2019. Maloletá Ž. tak po smrti rodičov zostala bez akejkoľvek starostlivosti. Navrhovateľka je sestrou maloletej Ž., žijú spolu v spoločnej domácnosti. Navrhovateľka je vydatá, jej manželom je W. Z., nar. XX.XX.XXXX, z ich manželstva pochádza jedno dieťa - dcéra U. Z., nar. XX.XX.XXXX. Navrhovateľka žije v rodinnom dome, ktorý pozostáva z kuchyne a jednej izby. V domácnosti je zavedená elektrina a voda, kúrenie je na tuhé palivo. Navrhovateľka je t. č. nezamestnaná, starala sa však o svojho nevládneho otca, pričom poberala aj príspevok na opatrovanie, manžel navrhovateľky je t. č. na rodičovskej dovolenke s maloletou U.. Maloletá Ž. je žiačkou 2. ročníka Strednej odbornej školy v Kežmarku, ul. Garbiarska, odbor čašníčka. Podľa vyjadrenia navrhovateľky bol maloletej do smrti jej otca priznaný sirotský dôchodok po matke vo výške 107,- eur, ktorý je však t. č. pozastavený. K návrhu navrhovateľka priložila aj kópiu rodného listu maloletej Ž. a kópie úmrtných listov rodičov maloletej Q. a Q. Z..

3. Z predloženej kópie rodného listu maloletej Ž. mal súd za osvedčené, že dňa 30.05.2001 sa matke Q. Z., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX a otcovi Q. Z., nar. XX.XX.XXXX narodila dcéra Ž. Z..

4. Z predloženej kópie úmrtného listu súd zistil, že matka maloletej Q. Z., rod. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. B. X, 0XX XX W. O., zomrela dňa XX.XX.XXXX.

5. Z predloženej kópie úmrtného listu otca maloletej súd zistil, že otec maloletej Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. B. X, XXX XX W. O., zomrel dňa XX.XX.XXXX.

6. Uznesením, č. k. 1P/43/2019-7 zo dňa 05.03.2019 súd ustanovil maloletej Ž. na zastupovanie v konaní procesného opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

7. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy vecí nevyplýva inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť, najmä aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

11. Podľa § 326 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 329 ods. 1 prvej vety CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 330 prvej vety CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

15. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

16. Podľa § 57 ods. 4 Zákona o rodine do času, kým nie je maloletému dieťaťu ustanovený poručník, alebo do času, kým sa ustanovený poručník neujme svojej funkcie, robí neodkladné úkony v záujme maloletého dieťaťa opatrovník ustanovený podľa § 60 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160701>>

17. Podľa § 60 ods. 1 Zákona o rodine okrem prípadov podľa § 39 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170401>> a § 57 ods. 4 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/>>

ZZ/2005/36/20170401> súd ustanoví maloleteému dieťaťu opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iných dôvodov a zároveň je to v záujme maloleteého dieťaťa.

18. Podľa § 60 ods. 2 Zákona o rodine súd môže podľa odseku 1 ustanoviť za opatrovníka aj obec.

19. Podľa § 61 Zákona o rodine opatrovník je povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloleteého dieťaťa. Súd vymedzí rozsah práv a povinností opatrovníka tak, aby bol splnený účel, na ktorý bol opatrovník ustanovený, a aby boli dostatočne chránené záujmy maloleteého dieťaťa.

20. Ustanovenie § 57 ods. 4 Zákona o rodine upravuje osobitný zákonný dôvod na ustanovenie opatrovníka podľa § 60 charakterizovaný najmä svojou dočasnosťou. Zmyslom tohto ustanovenia je preklenúť medziobdobie dovtedy, kým nie je maloleteému dieťaťu ustanovený poručník, alebo dovtedy, kým sa ustanovený poručník neujme svojej funkcie, t. j. medziobdobie, v ktorom maloleť nemá zákonného zástupcu, nakoľko v tomto období môže dôjsť k vzniku situácií alebo potrieb, keď je nevyhnutné bezprostredne chrániť záujmy dieťaťa vykonaním neodkladným úkonov, ktoré bude robiť ustanovený opatrovník. Ustanovený opatrovník je povinný funkciu opatrovníka vykonávať v záujme maloleteého dieťaťa a jeho práva a právom chránené záujmy chrániť. Funkcia opatrovníka zanikne buď právoplatným ustanovením poručníka maloleteému dieťaťu alebo okamihom, kedy sa ustanovený poručník ujme svojej funkcie.

21. Neodkladné opatrenie predstavuje inštitút neodkladnej procesnej ochrany, ktorým sa bezodkladne upravujú pomery účastníkov konania. Vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia ako nástroja zabezpečujúceho úpravu pomerov v rozsahu odôvodnenom naliehavou potrebou súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nevykonáva dôkazy a rozhoduje iba na základe skutočností a tvrdení uvedených v návrhu a na základe predložených listinných dôkazov, ktoré by mali hodnoverne osvedčovať stav tvrdený v návrhu. Osvedčenie na rozdiel od dokázania znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti, teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti. Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní. Postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia je teda tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy právneho vzťahu medzi nimi. Neodkladné opatrenie plní funkciu prostriedku regulujúceho právne vzťahy na obdobie po jeho nariadení, a má preto výrazný preventívny zmysel i účinok, ktorý môže zamedziť i vzniku škody alebo inej ujmy, a ak k nej došlo, neodkladným opatrením je možné bezodkladne zabrániť jej rozširovaniu.

22. V každej veci týkajúcej sa maloleteého dieťaťa dominuje záujem dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloleteého dieťaťa je zabezpečené aj inštitútom neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleteé dieťa nariadi súd vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloleteého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloleteých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu resp. aj z listinných dôkazov k nemu pripojených.

23. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a listinných dôkazov mal súd za osvedčené, že matka maloletej zomrela dňa 07.12.2014 a otec maloletej zomrel dňa 16.02.2019. Je nesporné, že za daných okolností si situácia nevyhnutne vyžaduje bezodkladne zabezpečiť maloletej opatrovníka, ktorý by v jej záujme robil neodkladné úkony súvisiace s jej zastupovaním a so správou jej majetku (napr. preberanie rodinných prídavkov, neodkladné úkony týkajúce sa zdravotného stavu maloleteých a pod.), a to ustanovením opatrovníka maloletej nariadením neodkladného opatrenia. Vzhľadom na uvedené preto súd vyhovel návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia a ustanovil ju ako opatrovníčku pre jej sestru - maloletú Ž. (výrok I.). Povinnosťou Q. Z., nar. XX.XX.XXXX bude zastupovať maloletú a spravovať jej majetok a to do času, kým nebude súdom na základe riadne vykonaného dokazovania právoplatne rozhodnuté vo veci ustanovenia poručníka.

24. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

25. V zmysle § 44 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) v prípade, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, rozhodne súd o náhradnej starostlivosti. Jednou z foriem náhradnej starostlivosti je náhradná osobná starostlivosť.

26. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

27. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

28. Súd síce maloletej Ž. výrokom I. tohto neodkladného opatrenia ustanovil za opatrovníka navrhovateľku - sestru maloletej Ž., ktorá bude zabezpečovať výchovu maloletej, zastupovať maloletú pri všetkých neodkladných úkonoch a spravovať jej majetok v bežných veciach, a to až do času, kým nebude maloletej právoplatne ustanovený poručník alebo do času, kým sa ustanovený poručník neujme svojej funkcie, avšak vzhľadom na situáciu, v ktorej sa maloletá Ž. ocitla, je nevyhnutné zasiahnuť zo strany súdu a zabezpečiť maloletej Ž. predovšetkým starostlivosť nahrádzajúcu rodičovskú starostlivosť. Vzhľadom na vyššie uvedené súd preto druhým výrokom zveril maloletú Ž. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ako vyplýva z návrhu na nariadenie odkladného opatrenia, t. č. žije s maloletou v spoločnej domácnosti a zabezpečuje starostlivosť o maloletú. V najlepšom záujme maloletej Ž. je, aby vyrastala v prostredí jej blízkom s ľuďmi, ktorí sú jej rodinou a majú ju radi než, aby bola nariadená ústavná starostlivosť o dieťa.

29. O trovách konania vo veci nariadenia neodkladného opatrenia súd rozhodne v rozhodnutí, ktorým skončí konanie vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok, písomne, v štyroch vyhotoveniach. (§ 357 písm. d) CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V zmysle § 332 ods. 1 CSP v spojení s § 2 CMP toto uznesenie je vykonateľné doručením.